

Arrest

nr. 333 307 van 26 september 2025
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat Z. CHIHAOUI
Landsroemlaan 40
1083 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Minister van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 23 september 2025 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging (en de nietigverklaring) te vorderen van de beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies) van 18 september 2025.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op artikel 39/82 van de voormelde wet van 15 december 1980.

Gelet op titel II, hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 24 september 2025, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 26 september 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat Z. CHIHAOUI verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat M. DUBOIS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

- 1.1. Verzoeker diende op 12 oktober 2023 een verzoek om internationale bescherming (VIB) in. Aan de hand van het onderzoek van de vingerafdrukken werd vastgesteld dat verzoeker sinds 8 maart 2023 een internationale beschermingsstatus heeft in Griekenland.
- 1.2. Op 16 mei verklaarde de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) het VIB niet-ontvankelijk.
- 1.3. Met het arrest nr. nr. 332 872 van 17 september 2025 verwierp de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep tegen deze beslissing.
- 1.4. Naar aanleiding van een betoging op 3 september 2025 wordt verzoeker aangehouden.

1.5. Op 18 september 2025, wordt een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13 septies) genomen. Dit is bestreden beslissing. Er werd hem diezelfde dag eveneens een inreisverbod voor 3 jaar opgelegd (bijlage 13 sexies).

De bestreden beslissing luidt als volgt:

“BEVEL OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN MET VASTHOUDING MET HET OOG OP VERWIJDERING

Betrokkene werd gehoord door de politie van Brussel Hoofdstad Elsene op 03.09.2025 en in deze beslissing werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

Bevel om het grondgebied te verlaten

Aan de Heer, die verklaart te heten(1):

naam: S.

voornaam: A.

geboortedatum: [...]

geboorteplaats: [...]

nationaliteit: Palestina

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten.

REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN:

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:

Artikel 7, alinea 1:

☐ 1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

De betrokkene is momenteel niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum of verblijfstitel.

☐ 3° wanneer hij door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden;

Volgens informatie die de Dienst Vreemdelingenzaken ontving van de politiezone Brussel Hoofdstad Elsene op 01.09.2025 werden lastens betrokkene meerdere processen-verbaal opgesteld wegens aanzetten tot discriminatie, weerspanning en bedreigingen.

Gelet op de herhaling van deze feiten en de maatschappelijke impact ervan, kan worden afgeleid dat betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Betrokkene verklaart niet een gezinsleven of minderjarige kinderen in België te hebben, en bewijst niet dat hij medische problemen heeft die een terugkeer naar Griekenland in de weg zouden staan. Een schending van de artikelen 3 en 8 EVRM wordt niet aannemelijk gemaakt

Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen

van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

☐ Artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken.

☐ Artikel 74/14 §3, 3°: de onderdaan van een derde land is een bedreiging voor de openbare orde

Er bestaat een risico op onderduiken:

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Volgens informatie die de Dienst Vreemdelingenzaken ontving van de politiezone Brussel Hoofdstad Elsene op 01.09.2025 werden lastens betrokkene meerdere processen-verbaal opgesteld wegens aanzetten tot discriminatie, weerspanning en bedreigingen.

Gelet op de herhaling van deze feiten en de maatschappelijke impact ervan, kan worden afgeleid dat betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Terugleiding naar de grens

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen² om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek:

Er bestaat een risico op onderduiken, zie motivatie artikel 74/14, 1° in het luik 'bevel om het grondgebied te verlaten'.

Betrokkene is een bedreiging voor de openbare orde, zie motivatie artikel 74/14, 3° in het luik 'bevel om het grondgebied te verlaten'.

Betrokkene verklaart dat hij niet kan terugkeren naar Griekenland omdat hij er problemen heeft met de daklozen.

De aangehaalde elementen werden omstandig beoordeeld in zijn verzoek om internationale bescherming van 12.10.2023. Uit het onderzoek van het CGVS (en de RVV) is gebleken dat betrokkene niet voldoet aan de criteria om de vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en kan redelijkerwijze worden afgeleid dat de betrokkene geen reëel risico loopt op een behandeling strijdig met artikel 3 van het EVRM bij een terugkeer naar Griekenland.

Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat hij aan een ziekte lijdt die hem belemmeren terug te keren naar Griekenland.

Artikel 3 EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze

verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn.

Vasthouding

REDEN VAN DE BESLISSING TOT VASTHOUDING:

Met de toepassing van artikel 7, derde lid van de wet van 15 december 1980, dient de betrokkene te dien einde opgesloten te worden, aangezien zijn terugleiding naar de grens niet onmiddellijk kan uitgevoerd worden en op basis van volgende feiten:

Er bestaat een risico op onderduiken:

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Volgens informatie die de Dienst Vreemdelingenzaken ontving van de politiezone Brussel Hoofdstad Elsene op 01.09.2025 werden lastens betrokkene meerdere processen-verbaal opgesteld wegens aanzetten tot discriminatie, weerspanningheid en bedreigingen.

Gelet op de herhaling van deze feiten en de maatschappelijke impact ervan, kan worden afgeleid dat betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Overeenkomstig artikel 74/28 van de wet van 15 december 1980 kan een vasthoudingsmaatregel alleen genomen worden wanneer wordt geoordeeld dat geen andere afdoende maar minder dwingende maatregel doeltreffend kan worden toegepast.

In casu wordt een minder dwingende maatregel verondersteld ondoeltreffend te zijn omdat:

3° Betrokkene vormt een bedreiging voor de openbare orde Volgens informatie die de Dienst Vreemdelingenzaken ontving van de politiezone Brussel Hoofdstad Elsene op 01.09.2025 werden lastens betrokkene meerdere processen-verbaal opgesteld wegens aanzetten tot discriminatie, weerspanningheid en bedreigingen.

Gelet op de herhaling van deze feiten en de maatschappelijke impact ervan, kan worden afgeleid dat betrokkene door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de betrokkene niet bereid is zich te voegen naar de administratieve beslissingen die ten aanzien van hem zijn genomen, dat hij derhalve het risico loopt zich aan de bevoegde autoriteiten te onttrekken en dat een minder dwingende maatregel van vasthouding in dit geval ondoeltreffend wordt geacht. Bijgevolg moet de betrokkene worden vastgehouden door de Dienst Vreemdelingenzaken. Gezien betrokkene op dit moment niet in het bezit is van een geldig reisdocument is het noodzakelijk om betrokkene ter

beschikking van de Dienst Vreemdelingenzaken te weerhouden om de overname te vragen aan Griekenland."

2. Betreffende de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

In de mate verzoeker in zijn verzoekschrift kritiek richt op de beslissing tot vasthouding, merkt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) ambtshalve dat dit een maatregel van vrijheidsberoving betreft zoals bedoeld in artikel 71, eerste lid van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet).

Op grond van artikel 71, eerste lid van de vreemdelingenwet staat tegen deze beslissing enkel een beroep open bij de raadkamer van de correctionele rechtbank van de verblijfplaats en heeft de Raad hiervoor geen

rechtsmacht. Voor zover verzoeker zich richt ten aanzien van deze beslissing, is de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid niet-ontvankelijk.

3. Betreffende de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

Artikel 43, § 1, eerste lid van het procedurereglement van de Raad bepaalt dat, indien de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd, de vordering een uiteenzetting van de feiten dient te bevatten die deze uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen.

Verder kan overeenkomstig artikel 39/82, § 2, eerste lid, van de vreemdelingenwet slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve rechtshandeling worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Uit het voorgaande volgt dat, opdat een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden ingewilligd, de drie voornoemde voorwaarden cumulatief moeten zijn vervuld.

3.1. Betreffende de eerste voorwaarde: het uiterst dringende karakter

Artikel 39/82, § 4, tweede lid van de vreemdelingenwet bepaalt:

“Indien de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderings- of terugrijvingsmaatregel waarvan de tenuitvoerlegging imminent is, in het bijzonder indien hij is vastgehouden in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 of ter beschikking is gesteld van de regering, en hij nog geen gewone vordering tot schorsing heeft ingeleid tegen de bedoelde verwijderings- of terugrijvingsmaatregel, kan hij binnen de in artikel 39/57, § 1, derde lid, bedoelde termijn de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze maatregel vorderen bij uiterst dringende noodzakelijkheid”.

Artikel 39/57, § 1, laatste lid van de vreemdelingenwet bepaalt:

“De in artikel 39/82, § 4, tweede lid, bedoelde vordering wordt ingediend bij verzoekschrift binnen tien dagen na de kennisgeving van de beslissing waartegen ze gericht is. Vanaf een tweede verwijderings- of terugrijvingsmaatregel, wordt de termijn teruggebracht tot vijf dagen.”

In casu bevindt de verzoeker zich in een welbepaalde plaats, zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 van de vreemdelingenwet. In dit geval wordt het uiterst dringende karakter van de vordering gericht tegen de verwijderingsmaatregel wettelijk vermoed. Dit wordt ook niet betwist door de verweerder. Het uiterst dringende karakter van de vordering staat dan ook vast. Tevens wordt opgemerkt dat de vordering werd ingediend binnen de tien dagen na kennisgeving van de verwijderingsmaatregel waartegen ze is gericht. Zij is tijdig ingediend en is derhalve ontvankelijk *ratione temporis*. Aan de eerste cumulatieve voorwaarde is bijgevolg voldaan.

3.2. Betreffende de tweede voorwaarde: de ernst van de aangevoerde middelen

3.2.1. Verzoeker voert een enig middel aan dat hij uiteenzet als volgt:

“Le moyen unique est pris de la violation de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme combiné avec des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, de l'obligation pour tout acte administratif de reposer sur des motifs exacts, pertinents et admissibles, des principes généraux de bonne administration, en particulier le devoir de minutie.

PRINCIPES

De l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme

Du volet matériel de l'article 3 de la CEDH

Pour tomber sous l'application de l'article 3 de la Convention, la Cour européenne des droits de l'homme souligne que :

« 134. Conformément à la jurisprudence constante de la Cour, pour tomber sous le coup de l'article 3, un mauvais traitement doit atteindre un minimum de gravité. L'appréciation de ce minimum est relative ; elle dépend de l'ensemble des données de la cause, notamment de la durée du traitement et de ses effets physiques ou mentaux ainsi que, parfois, du sexe, de l'âge et de l'état de santé de la victime (voir, entre autres, Price c. Royaume-Uni, no 33394/96, § 24, CEDH 2001-VII, Mouisel c. France, no 67263/01, § 37, CEDH 2002-IX, et Jalloh c. Allemagne [GC], no 54810/00, § 67, 11 juillet 2006).

135. Pour qu'une peine ou le traitement dont elle s'accompagne puissent être qualifiés d'« inhumains » ou de « dégradants », la souffrance ou l'humiliation doivent en tout cas aller au-delà de celles que comporte inévitablement une forme donnée de traitement ou de peine légitimes (*Labita c. Italie* [GC], no 26772/95, § 120, CEDH 2000-IV).

136. Pour déterminer s'il y a lieu de qualifier de torture une forme particulière de mauvais traitement, il faut tenir compte de la distinction que comporte l'article 3 entre cette notion et celle de traitements inhumains ou dégradants. Il apparaît que cette distinction a été incluse dans la Convention pour marquer de l'infamie spéciale de la « torture » les seuls traitements inhumains délibérés provoquant de fort graves et cruelles souffrances (*Aydın c. Turquie*, arrêt du 25 septembre 1997, Recueil 1997-VI, § 82, et *Selmouni* précité, § 96). »5 (Nous soulignons).

Concernant les notions de traitements inhumains ou dégradants, la Cour européenne des droits de l'homme établi ce qui suit :

« La Cour a estimé un certain traitement à la fois « inhumain », notamment pour avoir été appliqué avec préméditation pendant des heures et avoir causé sinon de véritables lésions, du moins de vives souffrances physiques et morales, et « dégradant » parce que de nature à créer en ses victimes des sentiments de peur, d'angoisse et d'infériorité propres à les humilier et à les avilir. Pour qu'une peine ou le traitement dont elle s'accompagne soient « inhumains » ou « dégradants », la souffrance ou l'humiliation doivent en tout cas aller au-delà de celles que comporte inévitablement une forme donnée de traitement ou de peine légitime. La question de savoir si le traitement avait pour but d'humilier ou de rabaisser la victime est un autre élément à prendre en compte (voir, par exemple, les arrêts *V. c. Royaume-Uni* [GC], n° 24888/94, § 71, CEDH 1999-IX, et *Raninen c. Finlande* du 16 décembre 1997, Recueil 1997-VIII, pp. 2821-2822, § 55). L'absence d'un tel but ne saurait toutefois exclure de façon définitive un constat de violation de l'article 3 ».6 (Nous soulignons).

Afin de préserver le respect du droit fondamental garanti par l'article 3 de la CEDH, la Cour européenne des droits de l'homme accorde une importance particulière à la vulnérabilité des demandeurs d'asile7 :

« 251. La Cour accorde un poids important au statut du requérant qui est demandeur d'asile et appartient de ce fait à un groupe de la population particulièrement défavorisé et vulnérable qui a besoin d'une protection spéciale (voir, mutatis mutandis, *Oršuš et autres c. Croatie* [GC], no 15766/03, § 147, CEDH 2010). Elle note que ce besoin d'une protection spéciale fait l'objet d'un large consensus à l'échelle internationale et européenne, comme cela ressort de la Convention de Genève, du mandat et des activités du HCR ainsi que des normes figurant dans la directive Accueil de l'Union européenne ». (Nous soulignons).

Concernant plus spécifiquement le rôle de l'État parti en matière d'expulsion de demandeurs d'asile et du respect de l'article 3 de la Convention, la Cour européenne des droits de l'homme indique que l'interdiction consacrée par cet article, implique en outre que :

« [L]’expulsion par un État contractant peut soulever un problème au regard de l'article 3, et donc engager la responsabilité de l'État en cause au titre de la Convention, lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que l'intéressé, si on l'expulse vers le pays de destination, y courra un risque réel d'être soumis à un traitement contraire à l'article 3. Dans ce cas, l'article 3 implique l'obligation de ne pas expulser la personne en question vers ce pays (*Soering c. Royaume-Uni*, arrêt du 7 juillet 1989, série A no 161, §§ 90-91, *Vilvarajah et autres* précité, § 103, *Ahmed* précité, § 39, *H.L.R. c. France*, arrêt du 29 avril 1997, Recueil 1997 III, § 34, *Jabari c. Turquie*, no 40035/98, § 38, CEDH 2000-VIII, et *Salah Sheekh c. Pays-Bas*, no 1948/04, § 135, 11 janvier 2007). »8 (Nous soulignons).

La Cour européenne des droits de l'homme considère en effet que l'éloignement par un État membre peut soulever un problème au regard de l'article 3 de la Convention lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que l'intéressé courra dans le pays de destination un risque réel d'être soumis à des traitements contraires à l'article 3 de la Convention.9

Du volet procédural de l'article 3 de la CEDH

En matière d'expulsion, le volet procédural implique que lorsqu'un État membre envisage le renvoi d'un demandeur d'asile vers un pays tiers, il a l'obligation d'apprécier le risque de traitements contraires à l'article 3 de la CEDH10 :

La Cour européenne des droits de l'homme indique également qu'il est du devoir de l'autorité responsable d'une expulsion qu'elle tienne compte de l'ensemble de la situation de l'étranger avant d'éventuellement procéder à son éloignement11 :

« Toujours dans *M.S.S.* (§§ 252 et 253), devant déterminer si une situation de dénuement matériel extrême pouvait soulever un problème sous l'angle de l'article 3, la Cour a rappelé qu'elle n'avait pas exclu « la possibilité que la responsabilité de l'État [fût] engagée [sous l'angle de l'article 3] par un traitement dans le cadre duquel un requérant totalement dépendant de l'aide publique serait confronté à l'indifférence des autorités alors qu'il se trouverait dans une situation de privation ou de manque à ce point grave qu'elle serait incompatible avec la dignité humaine » (*Budina c. Russie*, (déc.), no 45603/05, 18 juin 2009).

(...)

105. Dans le cas d'espèce, la Cour doit donc rechercher si, au vu de la situation générale du dispositif d'accueil des demandeurs d'asile en Italie et de la situation particulière des requérants, il existe des motifs sérieux et avérés de croire qu'en cas de renvoi vers l'Italie les requérants risqueraient de subir des traitements contraires à l'article 3 ». (Nous soulignons).

En effet, selon la jurisprudence de Votre Cour, l'autorité doit se livrer à un examen aussi rigoureux que possible des éléments indiquant l'existence d'un risque réel de traitement prohibé par l'article 3 de la CEDH12 :

« 103. Or, la Cour insiste sur le fait que, compte tenu de l'importance qu'elle attache à l'article 3 et de la nature irréversible du dommage susceptible d'être causé en cas de réalisation du risque de mauvais traitement, il appartient aux autorités nationales de se montrer aussi rigoureuses que possible et de procéder à un examen attentif des griefs tirés de l'article 3 sans quoi les recours perdent de leur effectivité (M.S.S., précité, § 388, dd, précité, § 121). Un tel examen doit permettre d'écarter tout doute, aussi légitime soit-il, quant au caractère mal-fondé d'une demande de protection et, ce, quelle que soit l'étendue des compétences de l'autorité chargée du contrôle. ». (Nous soulignons).

Lorsqu'un risque de violation de l'article 3 de la Convention est invoqué, la Cour européenne des droits de l'homme a établi les principes suivants en ce qui concerne la charge de la preuve:

« 128. Pour déterminer l'existence de motifs sérieux et avérés de croire à un risque réel de traitements incompatibles avec l'article 3, la Cour s'appuie sur l'ensemble des éléments qu'on lui fournit ou, au besoin, qu'elle se procure d'office (H.L.R. c. France précité, § 37, et Hilal c. Royaume-Uni, no 45276/99, § 60, CEDH 2001-II). Dans des affaires telles que la présente espèce, la Cour se doit en effet d'appliquer des critères rigoureux en vue d'apprécier l'existence d'un tel risque (Chahal précité, § 96).

129. Il appartient en principe au requérant de produire des éléments susceptibles de démontrer qu'il y a des raisons sérieuses de penser que, si la mesure incriminée était mise à exécution, il serait exposé à un risque réel de se voir infliger des traitements contraires à l'article 3 (N. c. Finlande, no 38885/02, § 167, 26 juillet 2005). Lorsque de tels éléments sont produits, il incombe au Gouvernement de dissiper les doutes éventuels à leur sujet.

130. Pour vérifier l'existence d'un risque de mauvais traitements, la Cour doit examiner les conséquences prévisibles du renvoi du requérant dans le pays de destination, compte tenu de la situation générale dans celui-ci et des circonstances propres au cas de l'intéressé (Vilvarajah et autres précité, § 108 in fine).

131. Dans ce but, en ce qui concerne la situation générale dans un pays, la Cour a souvent attaché de l'importance aux informations contenues dans les rapports récents provenant d'associations internationales indépendantes de défense des droits de l'homme telles qu'Amnesty International, ou de sources gouvernementales, parmi lesquelles le Département d'Etat américain (voir, par exemple, Chahal précité, §§ 99-100, Müslim c. Turquie, no 53566/99, § 67, 26 avril 2005, Said c. Pays-Bas, no 2345/02, § 54, 5 juillet 2005, et Al-Moayad c. Allemagne (déc.), no 35865/03, §§ 65-66, 20 février 2007). En même temps, elle a considéré qu'une simple possibilité de mauvais traitements en raison d'une conjoncture instable dans un pays n'entraîne pas en soi une infraction à l'article 3 (Vilvarajah et autres précité, § 111, et Fatgan Katani et autres c. Allemagne (déc.), no 67679/01, 31 mai 2001) et que, lorsque les sources dont elle dispose décrivent une situation générale, les allégations spécifiques d'un requérant dans un cas d'espèce doivent être corroborées par d'autres éléments de preuve (Mamatkoulou et Askarov précité, § 73, et Müslim précité, § 68). »13 (Nous soulignons).

2. Des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs

Le Conseil d'Etat dit pour droit que « Pour satisfaire aux exigences des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, tout acte administratif doit faire l'objet d'une motivation formelle, laquelle consiste en l'indication, dans l'acte, des considérations de droit et de fait servant de fondement à la décision. La motivation doit être claire, complète, précise et adéquate afin de permettre aux intéressés de vérifier que la décision a été précédée d'un examen des circonstances de l'espèce. L'étendue nécessaire de la motivation dépend des circonstances dans lesquelles la décision est prise. L'objectif poursuivi par l'obligation de motivation formelle est, du point de vue de l'administré, de lui permettre de connaître immédiatement les motifs qui sous-tendent la décision qui le concerne et d'ainsi pouvoir apprécier en pleine connaissance de cause l'opportunité de contester cette décision »14 (Nous soulignons).

3. Du devoir de minutie

En vertu du devoir de minutie – principe général de bonne administration –, « aucune décision administrative ne peut être régulièrement prise sans que son auteur ait, au préalable, procédé à un examen complet et détaillé des circonstances de l'affaire sur laquelle il entend se prononcer ». Ce principe « oblige dès lors l'autorité à effectuer une recherche minutieuse des faits, à récolter tous les renseignements nécessaires à la prise de décision et à prendre en considération tous les éléments du dossier, afin de pouvoir prendre la décision en pleine connaissance de cause, après avoir raisonnablement apprécié tous les éléments utiles à la résolution du cas d'espèce (nous soulignons) »15

DE L'APPLICATION DES PRINCIPES AU CAS D'ESPÈCE

1. Risques de traitement contraires à l'Article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme en cas de renvoi d'un demandeur d'asile sans papiers vers la Grèce

L'Office des Étrangers déclare dans son ordre de quitter le territoire avec maintien en vue d'éloignement :

« L'intéressé déclare ne pas avoir de vie familiale ni d'enfants mineurs en Belgique, et il ne prouve pas avoir des problèmes médicaux qui empêcheraient son retour en Grèce. Une violation des articles 3 et 8 de la CEDH n'est pas rendue vraisemblable. »

L'Office des Étrangers a manqué à son obligation d'évaluer de manière approfondie et effective le risque réel de subir un traitement inhumain ou dégradant, au sens de l'article 3 CEDH, encouru par le requérant en cas de retour en Grèce, en raison des conditions d'accueil indignes avérées qui l'attendent.

Dans le cadre de l'exécution d'un ordre de quitter le territoire, une telle évaluation s'impose en vertu des obligations positives découlant de la CEDH. En l'espèce, aucune enquête sérieuse ni analyse individualisée n'a été menée. Or, si le requérant devait être renvoyé en Grèce, il existerait un risque réel de subir des traitements inhumains ou dégradants, en violation manifeste de l'article 3 de la Convention.

En prenant un ordre de quitter le territoire avec maintien en vue d'éloignement, l'Office des Étrangers aurait dû évaluer que le renvoi de le requérant vers la Grèce, au regard des conditions d'accueil déplorables constituerait une violation de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme (CEDH), et ce pour plusieurs raisons :

Risque de détention arbitraire et de restrictions de liberté en Grèce

Dans une lettre ouverte cosignée par plusieurs ONG (Amnesty International, Avocats Sans Frontières France, Human Rights Legal Project, I Have Rights, Samos Volunteers) et adressée en février 2025 au Commissaire européen aux affaires intérieures et à la migration, il est dénoncé :

"Today, the human rights situation in the Samos CCAC remains alarming. Under the Greek Law no. 4939 of 2022, authorities continue to systematically subject residents to measures amounting to unlawful and arbitrary detention through the so-called ROFs, without apparent consideration to individual circumstances, specific needs or situations of vulnerability, perpetuating a regime of systematic arbitrary detention that has no ground under EU and international law.

Alarmingly, since October 2024, the authorities have also resumed the practice of temporarily restricting new arrivals into fenced sub-sections of the CCAC, so-called "temporary accommodation zones" (also referred to as "quarantine zones", due to their previous use during the Covid-19 pandemic) upon arrival to the CCAC. Meanwhile unaccompanied minors (UAMs) accommodated in the "safe area" are experiencing severely overcrowded conditions and prolonged confinement within the area, with reports of around 500 UAMs staying in an area with capacity for only 200."¹⁶ (Nous soulignons)

En annexe de cette lettre, il est plus précisément relevé que :

"Residents of the CCAC, including people in vulnerable situations or with specific needs, continue to be systematically subjected to "restrictions of freedom" orders (ROFs) confining them within the CCAC for up to 25 days following their entry, without apparent consideration to individual circumstances, specific needs or situations of vulnerability. Under Greek law, ROFs are imposed through an initial 5-day restriction order and, only if there is a "factual and legal justification", could the restrictions be extended by another 20 days.

The NGO 'I Have Rights' (IHR) noted that since July 2024, when Amnesty International published its research on the CCAC, extension decisions continue to be automatically applied to all new arrivals. The NGO 'Human Rights Legal Project' (HRLP) also observed that since this date, they have never seen case-by-case reasoning for the issuance of ROFs, stating that the decision template used to justify the extension of restriction is the same for all cases. HRLP observed that, in the past months, ROFs have been applied to people with reduced mobility, pregnant women, children, older people, survivors of sexual and gender-based violence and other forms of ill-treatment, and people with medical conditions.

[...]

On top of this, Amnesty International's research of July 2024 showed, based on information including data provided by HRLP and IHR, that the length of detention often exceeded the 25 days' time limit and there were reported instances of restrictions being applied without a ROF being issued, or based on a ROF that was issued late or was backdated. We also note that, although ROF orders are seemingly "race-neutral" and affect all new entrants of CCAC, they almost exclusively affect racialized asylum seekers, raising issues of discriminatory effects, which are contrary to the International Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination.

[...]

In a recent case represented by NGO 'Refugee Support Aegean', a Greek court ruled that the ROF imposed on a family with a child in the 'Reception and Identification of Centre' (RIC) of Malakasa, whilst awaiting their registration for over two weeks, amounted to unlawful detention. The Court "found that delays owed to the authorities do not justify the continuation of detention", highlighting the "problematic living conditions" experienced by residents. This recent ruling strengthens the argument that ROFs amount to unlawful detention.

[...]

ROFs, and their frequent unlawful extension, created a regime of systematic arbitrary detention that has no grounds under EU and international law, which affirms the exceptional nature of immigration detention and prioritizes non custodial measures. The implementation and documented misuse of ROFs in EU-funded facilities, such as the Samos CCAC, should serve as an early warning sign for the EU and its member states to the risks of abuses in their implementation of the EU Migration Pact, which foresees the establishment of similar reception facilities alongside EU external borders. The experience in Samos should lead to the establishment of detailed and effective safeguards and guidelines to ensure that the procedures introduced by the EU Migration Pact do not result in widespread detention and other violations of fundamental rights."¹⁷ (Nous soulignons)

Conditions de vie indignes en Grèce

Dans la lettre ouverte cosignée par plusieurs ONG, il est dénoncé :

« In July 2024, Amnesty International published research which highlighted the use of systematic unlawful and arbitrary detention in the Samos CCAC, and the human rights concerns emerging from the inadequate living conditions. The research also noted how inadequate living conditions in the CCAC disproportionately impacted racialized people, resulting in racial discrimination prohibited under international law. Samos-based and Greek NGOs have extensively documented violations experienced by people on the move since the opening of the CCAC.

[...]

The negative impact of the de facto detention system implemented in the CCAC is compounded by the increasingly precarious living conditions of residents. The population has exceeded capacity for most of the time between the end of October 2024 and early February 2025, with fluctuations further straining already limited resources and access to basic services. Due to the exceeded capacity, people are being accommodated in communal areas, sleeping on the floor and in some cases in overcrowded conditions. The state of residential and hygiene facilities is also extremely concerning, with reports of broken floors, bathroom facilities in disrepair and pest infestations. Limitations in the provision of running water persist and hot water is lacking in some areas of the site. In November 2024, NGOs – including some of the signatories of the present letter – denounced the poor hygiene conditions in the CCAC, stating that they “create an environment conducive to the spread of easily treatable diseases, such as scabies”.

The status quo in Samos is not only causing immeasurable harm to the lives of people detained there but sends an alarming signal of impunity for and disregard of violations of rights happening in Europe. With this in mind, we urge you to leverage the European Commission’s oversight of the situation in the centre to address these grave shortfalls and violations early in your mandate as Internal Affairs and Migration Commissioner.”¹⁸ (Nous soulignons)

En annexe de cette lettre, il est plus précisément relevé que :

“In September 2023, the Greek authorities changed the official capacity of the Samos CCAC from 2,040 reception places (and 960 places in the pre-return detention facilities) to 3,650, without any apparent intervention to increase accommodation spaces. The population of CCAC grew and exceeded capacity in the months following the announcement, resulting in people forced to stay in areas wholly unsuitable for accommodation. The inadequate living conditions that materialized since then have been documented by Amnesty International, several Greek NGOs, and the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT). In July 2024, the CPT expressed concern about the structural nature of the challenges in the management of the population levels in CCACs noting that when arrivals to CCACs increase, “the systems break down quickly” and, referring specifically to the situation in Kos and Samos, “many persons find themselves being subjected to treatment which could be described as inhuman and degrading”. The CPT also called for the creation of “contingency plans” to confront the population’s needs during increased arrivals”. Yet, in November 2024, the CCAC’s population reached a new high of 4,678 people (against a capacity of 3,664), and the centre was overcrowded for much of the time between the end of October 2024 and early February 2025.

Over the past four months, HRLP and IHR have frequently heard reports from residents that upon arrival to the CCAC they were accommodated in overcrowded containers or unsuitable communal spaces, including kitchens and classrooms, for up to 15 days. Residents report that these places lack mattresses, mats or even blankets, and people, including pregnant women and families with children, sleep on the floor. Some residents reported that during this time they did not have access to shower facilities.

[...]

NGOs working on Samos further note that living conditions are concerning even for residents accommodated in residential containers. There are reports of broken or missing doors and photos shared by residents with IHR in November 2024 and February 2025 portray areas where containers are in a state of disrepair. In the CCAC, infestations of rodents and cockroaches have also been reported. The conditions of the sanitation facilities are also inadequate, with HRLP reporting through direct observations of the facilities that most of the bathroom doors are broken or missing with consistent issues with the plumbing system. The situation is exacerbated by the reported insufficient number of cleaning staff, the limited operation of laundry facilities, and the difficulties imposed on residents to accessing cleaning products to clean their space independently. Such conditions raise serious issues for residents’ rights to adequate living conditions, health and privacy.

IHR also reports that the previously discontinued practice of temporarily holding people in so-called “temporary accommodation zones” (also referred to as “quarantine zones”, due to their previous use during the Covid-19 pandemic) upon arrival to the CCAC, has resumed since October 2024. This measure leads to residents being confined in containers in a fenced area, for a period ranging from a few days to weeks before being accommodated in the main zones of the CCAC. IHR recorded cases of clients staying up to two weeks in undignified and overcrowded living conditions in this area, with people sleeping on the floor without access to basic amenities (such as blankets or sanitary supplies).

Alarming, the so-called “safe area” accommodating unaccompanied minors (UAMs) is also now severely overcrowded. NGOs are increasingly receiving concerning reports regarding the deteriorating conditions for UAMs. A representative of the Hellenic Police reportedly described the “safe area” as the most dangerous

area of the camp with the most violent incidents. In November 2024, media reported that around 500 UAMs were accommodated in a space with a maximum capacity of 200 people, and NGOs reported that children were “sleeping on the floor, on self-resourced discarded cardboard, and without adequate bedding, some even lacking blankets”. UAMs in the “safe area” are confined for extended periods of time, only allowed to leave under exceptional circumstances and with the supervision of guardians, who are critically low in number. NGOs have raised concerns that the heavy restrictions of movement experienced by UAMs may constitute an undue interference with their right to liberty, security and freedom of movement, and severely impact their physical and mental well-being. According to the records of the Task Force Migration Management, restrictions imposed on UAMs have been known to the European Commission. In early September 2024, the Task Force observed that the “UAMs do not leave the safe zone [“safe area”] due to lack of staff and fear of absconding”. Based on the above, and as previously noted by Amnesty International, there are indications that the confinement of UAMs within the “safe area” is intended to facilitate the authorities’ management of the area through increased containment, rather than to protect the UAM’s best interest.

On 5 February 2025, the ECtHR indicated interim measures in a case concerning four UAMs in the “safe area” of the Samos CCAC calling on the Greek government to provide them with food, water, clothing and medical care, and ensure their protection from ill-treatment and their speedy relocation to a shelter.”¹⁹ (Nous soulignons)

Dans son rapport Mondial de 2025, Human Rights Watch dénonçait déjà :

“A July report from Council of Europe’s Committee for the Prevention of Torture (CPT) documented poor conditions in immigration detention, including overcrowding, unsanitary conditions, inadequate healthcare, and allegations of ill-treatment, including in EU-funded centers.

Reception conditions for asylum seekers also remained inadequate. A landmark ECtHR ruling in October found conditions in the Samos hotspot in 2020 breached the prohibition of ill-treatment under the European Convention on Human Rights. A Greek Ombudsman report in April criticized overcrowding, remote camp locations, and lack of basic services, with many residents in camps facing delays in cash assistance and food. Women and girls faced particular difficulties related to security, privacy, and accessing health care.

[...]

The September death of Pakistani migrant Muhammad Kamran Ashiq in an Athens police station under suspicious circumstances fueled further concerns about police brutality and ill-treatment of migrants in Greece.”²⁰ (Nous soulignons)

Dans son rapport sur la Grèce mis à jour en septembre 2025, l’AIDA dénonce la persistance de ces conditions inhumaines :

“Living conditions in mainland camps continued to be cause for concern throughout 2024 and into 2025, characterised by critical gaps in essential services, and isolation. A March 2025 parliamentary response by the Ministry of Migration and Asylum, referring to data as of December 31, 2024, revealed that out of 27,100 camp residents, 24,000 were active asylum seekers entitled to reception conditions, yet a staggering 65% were not receiving their monthly financial allowance. This chronic inability of the Greek state to manage EU-funded programs (the financial allowance is one such program) has left most asylum seekers unable to cover basic living expenses, including medicine and transportation.

Furthermore, staffing shortages persist in medical and psychosocial services, with the ratio of one doctor per more than 500 residents at the end of 2024 highlighting a severe deficiency, and some camps reportedly having no doctor at all. The Greek Ombudsperson, in his 2024 Report, reiterated concerns about the remote location of most mainland facilities, which hinders access to goods, services, and fosters a strong sense of isolation from local communities.”²¹ (Nous soulignons)

“Beyond overcrowding, testimonies refer to conditions of confinement and excessive surveillance. At the same time, there are significant recurring shortages, particularly of medical and psychosocial staff, interpretation services, and of basic necessities (food, bedding, hot water, milk intended for children, medication) and decent accommodation. Indicatively, in the same report, RSA highlights how during 2023 new arrivals in the Samos CCAC were forced to sleep on the floor, without mattresses, in a room originally intended to serve as a restaurant, due to the lack of actual accommodation places. Additionally, those residing in the public areas are subjects of constant surveillance, as the CCTV System inside the restaurant operates unceasingly on a 24/7 basis, violating the individual’s privacy.

[...]

Meanwhile, as in previous years, during 2024 infrastructure-related problems continued to persist in the Samos CCAC. As reported by RSA in December 2024, there is still a ‘severe shortage of running and drinking water, despite the systems reported by the Ministry of Migration and Asylum regarding water supply and conservation. [...] Since there is no connection to a central water system, water is collected and distributed via tanker trucks connected to the facility’s main supply points.’ Moreover, according to the same report: ‘[t]he conditions of the containers was particularly concerning. Many were filthy, infested with bedbugs and cockroaches, while most beds lacked mattresses. Blankets were seemingly shared among residents, while there were broken plumbing fixtures overflowing with sewage, and blackened, dirty sanitary facilities (toilets, sinks, and showers). This situation was evident even in sectors housing families and vulnerable populations, who reportedly live in better conditions.’²² (Nous soulignons).

Ce qu'il ressort de l'analyse lieu par lieu des conditions de détentions est que les problèmes récurrents sont les suivants²³ :

Surpopulation persistante dans plusieurs centres.
Conteneurs et dortoirs insalubres (saleté, punaises de lit, cafards).
Absence ou manque de matelas, couvertures partagées, manque de vêtements.
Sanitaires dégradés : toilettes et douches sales, fuites, égouts débordants.
Manque ou absence d'eau potable et d'eau courante.
Surveillance constante par caméras (CCTV), fouilles et contrôles systématiques.
Clôtures et barbelés entourant les centres, créant un environnement carcéral.
Isolement géographique renforçant le caractère privatif de liberté.

Risque de refoulement

Dans son rapport mondial de 2025, HRW dénonce :

"In June, the European Court of Human Rights (ECtHR) held a public hearing on two cases alleging pushbacks of migrants and asylum seekers by Greek authorities, including of unaccompanied children. The cases highlight Greece's systematic and ongoing practice of pushbacks."²⁴ (Nous soulignons)

Dans son rapport mis à jour en septembre 2025, l'AIDA dénonce la persistance de cette pratique : "In parallel, the figures on the number of entries of each year, including 2024, may under-represent the number of people attempting to enter Greece or that found themselves on Greek territory, given that cases of alleged pushbacks have been reported as a systematic practice in recent years. The persisting practice of alleged pushbacks has been reported inter alia by UNHCR, IOM, the UN Special Rapporteur on the human rights of migrants the Council of Europe Commissioner and civil society organisations. It also was recently confirmed by the ECtHR in its first decision concerning a pushback."²⁵ (Nous soulignons)

"In the case of A.R.E. v. Greece, the Court noted that numerous official reports documented a consistent modus operandi by Greek authorities of forcibly returning migrants, particularly from the Evros region, without examining their international protection claims. These reports, published by credible national and international organisations, described uniform methods involving detention, confiscation of belongings, and forced returns. Based on this evidence, the Court concluded that a systematic practice of pushbacks existed at the time of the applicant's pushback. The Greek government failed to refute this evidence or provide an alternative explanation for the applicant's allegations. The Court underscored that such practices do not absolve States from their obligations to assess individual cases and ensure compliance with ECHR standards"²⁶ (Nous soulignons)

"It should be emphasised that, to date, the Greek authorities still systematically deny the practice of pushbacks at the Greek-Turkish borders and there is not any official response or reaction by the Greek Authorities since the ruling of the Court that, among others and as a result, condemns Greece for the "systematic" pushback of asylum seekers."²⁷ (Nous soulignons)

Vulnérabilité particulière du requérant

Le requérant est un Palestinien d'origine arabe et de confession musulmane. Il est à ce titre exposé au racisme et à la discrimination qui perdurent dans de nombreux États européens, et en particulier en Grèce, où les rapports d'ONG et d'institutions internationales font état d'incidents fréquents de violences racistes visant spécifiquement les migrants, les personnes perçues comme arabes et les musulmans. Cette appartenance ethnique et religieuse constitue donc un facteur objectif de vulnérabilité accrue.

À cela s'ajoute le fait qu'il est demandeur d'asile, statut qui place par essence toute personne dans une situation de fragilité juridique et sociale, le rendant tributaire de la protection effective des autorités.

Enfin, la situation du requérant est aggravée par son absence totale de documents de séjour : en tant que sans-papiers, il est immédiatement exposé à l'arrestation, à la détention et à l'expulsion, sans reconnaissance d'aucun droit au séjour, fût-il temporaire. Dépourvu de statut, il est également privé d'accès aux droits fondamentaux tels que le logement, les soins de santé ou les ressources de base, ce qui le condamne à la misère matérielle et limite fortement son accès effectif à la procédure d'asile, à un recours suspensif et à une assistance juridique. Plus encore, sa clandestinité le rend particulièrement exposé aux abus, aux violences et aux expulsions collectives.

2. Conclusion

La décision attaquée viole les articles suivants :

Volet procédural de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme

La décision attaquée viole le volet procédural de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme (CEDH). L'Office des Étrangers a manqué à son obligation de mener une évaluation sérieuse et individualisée du risque réel encouru par le requérant en cas de retour en Grèce.

Au lieu de procéder à une analyse concrète et circonstanciée, tenant compte de la situation personnelle du requérant et de sa particulière vulnérabilité — en tant que Palestinien d'origine arabe et de confession musulmane, demandeur d'asile et sans papiers — ainsi que des éléments objectifs relatifs aux conditions d'accueil et de détention en Grèce, l'Office s'est limité à des considérations générales et stéréotypées, sans enquête approfondie ni motivation suffisante. Cette carence prive la décision d'une base factuelle et juridique adéquate et constitue une violation directe des obligations procédurales découlant de l'article 3 CEDH.

Volet matériel de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme

La décision attaquée viole également le volet matériel de l'article 3 de la CEDH. En ordonnant le renvoi du requérant vers la Grèce, l'Office des Étrangers l'expose à un risque réel et avéré de subir des traitements inhumains ou dégradants, au regard des conditions d'accueil et de détention documentées par de multiples rapports internationaux. Ces conditions — surpopulation, insalubrité, privations matérielles, pratiques de détention arbitraire, risque de refoulement — atteignent le seuil de gravité requis pour constituer une violation de l'article 3 de la Convention. Ce risque est d'autant plus élevé que le requérant, en raison de son origine ethnique et religieuse, de son statut de demandeur d'asile et de l'absence de tout document de séjour, se trouve dans une situation de vulnérabilité extrême qui accroît la probabilité d'abus, de violences et d'exclusion des droits fondamentaux.

En conséquence, la décision attaquée doit être annulée, dès lors qu'elle contrevient tant au volet procédural qu'au volet matériel de l'article 3 de la CEDH, et qu'elle ne tient aucun compte de la particulière vulnérabilité du requérant.

Violation des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs

La décision attaquée repose sur des considérations générales, abstraites et standardisées, sans prise en compte des éléments concrets et personnels liés à la situation particulière du requérant. L'Office des Étrangers n'a pas examiné ni intégré les rapports récents documentant les conditions de vie et de détention en Grèce, ni tenu compte de la particulière vulnérabilité du requérant en tant que Palestinien, musulman, demandeur d'asile et dépourvu de tout document de séjour.

En se limitant à une motivation superficielle et stéréotypée, la décision ne permet pas au requérant de comprendre pleinement les raisons de son renvoi ni de les contester de manière utile et éclairée, en violation directe des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs.

Les principes généraux de bonne administration, et en particulier le devoir de minutie

L'Office des Étrangers n'a procédé à aucune analyse individualisée ni à un examen complet de la situation personnelle, psychosociale et contextuelle du requérant. Il n'a pas pris en considération les rapports récents et concordants documentant les conditions de détention et d'accueil en Grèce, ni les obstacles pratiques auxquels sont confrontés les demandeurs d'asile sans papiers pour accéder aux droits fondamentaux (hébergement, soins de santé, aide sociale, assistance juridique).

Il n'a pas davantage évalué l'impact particulier que ces carences systémiques auraient sur une personne présentant les vulnérabilités du requérant — à savoir son origine palestinienne, sa confession musulmane, son statut de demandeur d'asile et son absence de tout document de séjour légal — alors que ces éléments le placent dans une situation de fragilité extrême et accroissent de manière significative le risque de traitements inhumains ou dégradants en cas de renvoi."

3.2.2. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en bij uitbreiding artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet hebben betrekking op de formele motiveringsplicht en leggen de administratieve overheid de verplichting op om in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op "afdoende" wijze. Het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen (RvS 27 augustus 2019, nr. 245.324). De Raad stelt vast dat de verzoekende partij de motieven die aan de grondslag liggen van de bestreden verwijderingsmaatregel kent nu zij deze aan een inhoudelijk onderzoek onderwerpt in haar middelen, zodat voldaan is aan de formele motiveringsplicht. Het middel dient derhalve vanuit het oogpunt van de materiële motiveringsplicht behandeld te worden. De materiële motiveringsplicht houdt in dat iedere administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen (RvS 13 augustus 2013, nr. 224 475).

Zowel bij het beoordelen van de zorgvuldigheidsplicht als bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht treedt de Raad niet op als rechter in hoger beroep die de ware toedracht van de feiten gaat vaststellen. Het wettigheidsstoezicht van de Raad is beperkt tot het onderzoek of de door de verwerende partij in aanmerking genomen samenhangende feitelijke omstandigheden correct zijn, deze omstandigheden correct werden beoordeeld en ze de genomen beslissing in redelijkheid kunnen verantwoorden (cf. RvS 18 februari 2021, nr. 249.747).

Verzoeker beperkt zich ertoe aan te voeren dat de bestreden beslissing een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM. Het door verzoeker geschonden geachte artikel 3 van het EVRM luidt als volgt: "Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen". Deze bepaling bekrachtigt één van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Om een schending van artikel 3 van het EVRM aannemelijk te maken, moet verzoeker aantonen dat er ernstige en zwaarwegende gronden aanwezig zijn om aan te nemen dat hij in het land waarnaar hij zal worden teruggeleid, een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling. Hij moet zijn beweringen staven met een begin van bewijs en concrete, op zijn persoonlijke situatie betrokken feiten aanbrengen. Een blote bewering of een eenvoudige vrees voor onmenselijke behandeling op zich volstaat niet om een inbreuk te maken op artikel 3 van het EVRM (RvS 27 maart 2002, nr. 105.233; RvS 28 maart 2002, nr. 105.262; RvS 14 maart 2002, nr. 104.674; RvS 25 juni 2003, nr. 120.961; RvS 8 oktober 2003, nr. 123.977). Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; adde EHRM 26 april 2005, Müslim/Turkije, § 66).

Met betrekking tot vreemdelingen die zich, om hun verwijdering tegen te houden, beroepen op hun medische toestand en het gebrek aan medische zorg in het land van terugkeer, hanteert het EHRM een hoge drempel en oordeelt het Hof dat enkel in uitzonderlijke gevallen waarbij humanitaire redenen van dwingende aard zich verzetten tegen een verwijdering, een schending van artikel 3 van het EVRM aan de orde kan zijn (EHRM (GK) 27 mei 2008, N./Verenigd Koninkrijk, § 42). Hiervan kan sprake zijn in geval van een aandoening die levensbedreigend is, gelet op de kritieke gezondheidstoestand of het zeer vergevorderd stadium van de ziekte (EHRM (GK) 27 mei 2008, N./Verenigd Koninkrijk; EHRM 2 mei 1997, D./Verenigd Koninkrijk) of in geval van 'andere uitzonderlijke gevallen' waarbij humanitaire redenen van dwingende aard zich verzetten tegen een verwijdering (EHRM (GK) 27 mei 2008, N./Verenigd Koninkrijk, § 43). In de zaak Paposhvili/België werden deze 'andere uitzonderlijke gevallen' omschreven als gevallen waarin er, ofschoon er geen imminent levensgevaar dreigt, risico bestaat dat de betrokkene wegens afwezigheid van adequate behandeling of het gebrek aan toegang tot deze behandeling zal worden blootgesteld aan een ernstige, snelle en onomkeerbare verslechtering van zijn gezondheidstoestand die zou uitmonden in ondraaglijk lijden of een significante vermindering van de levensverwachting (EHRM (GK) 13 december 2016, Paposhvili/België, § 183). Derhalve beantwoorden slechts deze twee situaties van verwijdering van ernstig zieke vreemdelingen aan de hoge drempel die geldt voor de toepassing van artikel 3 van het EVRM.

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat verzoeker een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad zich aan de door het EHRM gegeven aanwijzingen. Het EHRM stelt in vaste rechtspraak dat het aan de verzoeker toekomt om een begin van bewijs te leveren van zwaarwegende gronden die aannemelijk maken dat hij bij verwijdering naar het land van bestemming zal worden blootgesteld aan een reëel risico op onmenselijke behandeling (EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 99, punt (b) en RvS 20 mei 2005, nr. 144.754). Indien dit begin van bewijs wordt geleverd, dan verschuift de bewijslast en is het aan de verdragsluitende staat om in dat geval iedere twijfel over het bewijs weg te nemen. Om het risico op foltering of onmenselijke behandeling te bepalen, moet de verdragsluitende staat met name de voorzienbare gevolgen van het terugsturen van de vreemdeling naar het land van bestemming onderzoeken, daarbij rekening houdend met de algemene situatie in het land én de persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling (zie EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saadi/Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./ Verenigd Koninkrijk, § 108 in fine). Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan het geval van de verzoekende partij, moet de verzoekende partij over de materiële mogelijkheid beschikken om deze omstandigheden te gepasten tijde te doen gelden (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 366).

Verzoeker voert een aantal grieven in dit verband aan met betrekking tot de behandeling van asielzoekers in Griekenland, zoals arbitraire detentie, erbarmelijke levensomstandigheden in en buiten de opvangcentra, mishandelingen door politie en het risico op refoulement. Verzoeker wijst ook op anti-islamitisch geweld, de onzekere juridische en sociale positie van asielzoekers, en het risico dat mensen zonder papieren lopen op arrestatie, detentie en verwijdering, zodat dat zij de kans hebben op enig verblijf, of zonder dat zij aanspraak kunnen maken op bescherming van hun fundamentele rechten.

De Raad wijst er op dat in zijn arrest nr. 332 872 van 17 september 2025, naar aanleiding van de beslissing van het CGVS van 16 mei 2025 over het VIB, verzoekers situatie in Griekenland als houder van een internationale beschermingsstatus reeds werd onderzocht, onder meer in het licht van artikel 3 van het EVRM:

"2.3.9. Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

2.3.10. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten. Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een naadloze integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals ziektekostenverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en het algemene gebrek aan sociale huisvesting in Griekenland.

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 4-6, 20 en 22). Zeker wanneer statushouders terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken, kunnen zij worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien. Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokkenen meedeelt.

Vervolgens moet binnen de zes maanden per e-mail een afspraak worden gemaakt met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige

verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 5-17).

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM (fiscaal nummer) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET. Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben bekomen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 20-21).

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstaten en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang van statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen, geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met een bewijs van adres en werk/studie. Statushouders kunnen hun AMKA-nummer alleen activeren door het voorleggen van een bewijs van woonplaats en een arbeidscontract of een wervingscertificaat/intentieverklaring dat is geüpload naar het informatiesysteem van het ministerie van Arbeid ("ERGANI"), als bewijs van adres. De Griekse wet behandelt statushouders dus anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. Statushouders die geen arbeidscontract of intentieverklaring van een werkgever kunnen voorleggen, kunnen geen actieve AMKA verkrijgen en worden volledig uitgesloten van gezondheidszorg en sociale voorzieningen. De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie voor Asiel en Migratie heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe nog niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een "geldige" verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 22-24; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22).

Uit het geheel van de landeninformatie volgt dat statushouders zich in Griekenland in een nog meer precare situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor statushouders zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden. De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de IOM met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngos en lokale besturen. Vanaf 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie voor Asiel en Migratie. Het HELIOS project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024. Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+ project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen.

Het HELIOS +-programma biedt op zich geen huisvesting, maar de diensten die aan statushouders onder dit nieuwe integratieprogramma worden verleend blijven vergelijkbaar, met name wat betreft huursubsidies, taaltrainingen en integratielessen. Wel wordt meer aandacht besteed aan inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Integratiesteun wordt verleend voor een periode tot twaalf maanden en inschrijving is mogelijk tot twee jaar na de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Er is evenwel een bezorgdheid dat dit nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 29-30). Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor statushouders in Griekenland zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te verkrijgen niet mogelijk is binnen de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 32).

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen. In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET en een geldige AMKA. Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld ("Country Report: Greece. Update 2023" van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 270-271).

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie. De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1, van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste

worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf ("Country Report: Greece. Update 2023" van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 273-274).

Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 25-27).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet credentials, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 27-28).

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks het gunstig wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben belemmeringen bij de toegang tot een AMKA directe gevolgen voor de toegang van statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland, omdat ze hen uitsluiten van elke essentiële behandeling die niet wordt beschouwd als spoedeisende gezondheidszorg. Statushouders met een AMKA die niet verzekerd zijn, hebben niet langer toegang tot medicatie of onderzoeken door particuliere dokters. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks of Engels en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35; "Country Report: Greece. Update 2023" van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 275-277).

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiëldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 7). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de

verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland. Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht ("Country Report: Greece. Update 2023" van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 244-246; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning ("Country Report: Greece. Update 2023" van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 244).

Gelet op het volume kan het registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure enkele maanden duren. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 10-13). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen. Het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat eind 2024 bij de Griekse asieldienst in behandeling was, bedroeg 5.311, d.w.z. een stijging van 32% ten opzichte van 4.029 op 16 februari 2024. Bijna 40% van de ADET-verlengingsaanvragen was eind 2024 al meer dan zes maanden in behandeling. Volgens cijfers die de Griekse asieldienst in februari 2025 heeft verstrekt, is het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat in behandeling is, gedaald van 4.029 op 16 februari 2024 tot 2.621 op 11 februari 2025. Daarvan dienden er nog 13 te worden geüpload, 239 moest worden toegewezen aan een dossierbehandelaar en 2369 waren in behandeling ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 8-9).

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kan de statushouder wel een "certificaat van gunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van gunstigde van subsidiaire bescherming"

verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten worden door de Griekse autoriteiten niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Hierdoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten, noch kunnen ze juridische vertegenwoordiging aanvragen. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. Dit is in tegenspraak met wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 15-16; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19). Ook wordt hun toegang tot een advocaat hierdoor bemoeilijkt. De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 36; "Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden qua huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 36). Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal statushouders gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten ("Country Report: Greece. Update 2023" van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 247).

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

2.3.11. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lange duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale-zekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precarie omstandigheden kunnen leven.

2.3.12. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, "een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel "wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling" (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland zodanig zijn dat deze statushouders, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en

dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer precare situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met "alle gegevens van de zaak"(HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

2.3.13. Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker, een twintigjarige man, vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Uit de verklaringen van verzoeker en/of de door hem bijgebrachte psycho-medische documenten kan niet blijken dat zijn psychologische/medische problemen ten gevolge hiervan belangrijke negatieve gevolgen hebben op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en dat zijn medische toestand de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Hij zet nergens in concreto uiteen in welke mate zijn gezondheidstoestand hem belet om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze psycho-medische problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen.

Verzoeker bracht foto's bij van zijn huiduitslag (administratief dossier, map documenten, stuk 6), wat aantoont dat hij een medisch probleem had. Verzoeker komt hier in zijn verzoekschrift nergens op terug, zodat kan aangenomen worden, samen met de commissaris-generaal, dat dit probleem opgelost lijkt te zijn. Verzoekers medische verslagen uit België (administratief dossier, map documenten, stuk 7) suggereren dat verzoeker mentale gezondheidsproblemen zou hebben, maar van psychologische opvolging is hierin geen sprake. Deze verslagen zijn uiterst summier en weten zeer weinig concreets te zeggen over de ernst van verzoekers psychisch lijden, noch de intensiteit van de symptomen die hij ervaart. Verzoeker verwijst in voorliggend verzoekschrift naar zijn mentale gezondheidssituatie en voegt hierbij een psychologisch attest van 24 mei 2025 (stuk 3). Hij slaagt er echter niet in, de bevindingen onder punt 2.3.5. van dit arrest mee in acht genomen, aan te tonen dat er in casu een voldoende significante kwetsbaarheidsfactor blijkt. In het attest wordt gehint op PTSS, geassocieerd met gegeneraliseerde angst, terugkerende slapeloosheid, nachtmerries en flashbacks, een diep depressieve stemming, somatische klachten en geestelijke en lichamelijk vermoeidheid. Er wordt gewezen op de nood aan gespecialiseerde begeleiding en een stabiele omgeving en op de noodzaak om hem een administratief statuut gegeven. Uit dit attest, waarin trouwens naar voren komt dat verzoeker nog maar één psychotherapeutische consultatie heeft gehad, blijkt niet dat of op welke wijze verzoekers mentale problemen werden onderzocht of vastgesteld en hierin wordt nergens enige officiële diagnose gesteld. De klinisch psycholoog baseert zich uitsluitend op verzoekers verklaringen en uit het attest blijkt nergens dat verzoeker werd onderworpen aan enig medisch of neuropsychologisch onderzoek. Waar in het voorgelegde attest nog wordt aangegeven dat gespecialiseerde begeleiding absoluut noodzakelijk is, kan in deze stand van zaken niet blijken dat verzoeker in Griekenland geen toegang zal hebben tot benodigde psychologische ondersteuning. Het attest geeft verder ook geen concrete en precieze informatie over de aard, frequentie en mogelijke complexiteit van de psychologische follow-up die voor hem zou zijn opgestart. Het vermeldt dat de voortzetting ervan, in combinatie met een stabiele omgeving, "noodzakelijk" is om zijn gezondheidstoestand te verbeteren, maar bevat geen andere aanwijzingen, noch kan hieruit blijken dat verzoeker in Griekenland geen toegang zal hebben tot de benodigde psychologische ondersteuning.

Hoewel de Raad niet ontkent dat verzoeker met psychologische problemen kampt, toont hij niet in concreto aan dat deze dermate ernstig zijn dat deze zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden. Verzoeker toont bovendien niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland geen toegang zou hebben tot de nodige begeleiding, medische verzorging of eventuele medicatie. Er kan dan ook niet uit afgeleid worden dat deze klachten verzoeker verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland.

In de mate verdere psycho-medische opvolging noodzakelijk is, zoals in het attest wordt gesuggereerd, toont verzoeker niet aan dat hij in Griekenland geen, dan wel niet opnieuw toegang zal hebben tot eventuele benodigde medische en/of psychologische ondersteuning. Voorts blijkt uit niets en verzoeker toont niet aan

dat hij, om redenen, voorzien in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, in Griekenland geen toegang zou hebben tot de gezondheidszorg.

Tot slot wordt niet ontkend dat de huidige situatie in Gaza en het overlijden van familieleden als gevolg van de oorlog gevolgen heeft voor zijn psychologische toestand; echter toont verzoeker niet aan dat hij hierdoor dermate beïnvloed wordt dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zal verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren. Door te wijzen op een collectief trauma in hoofde van uit Gaza afkomstige Palestijnse aanvragers van internationale bescherming, brengt verzoeker geen concrete en valabele argumenten aan om deze vaststellingen te weerleggen.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen, derwijze dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

2.3.14. In casu benadrukt de Raad verder dat verzoeker nog steeds beschikt over een geldige verblijfsvergunning (ADET), hetgeen hem toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen.

2.3.15. De Raad wijst er voorts op dat blijkens de verklaringen van verzoeker hij een fiscaal registratienummer (AFM) heeft verkregen (administratief dossier, "bijkomende vragen M-status Griekenland"). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 19).

Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA- rapport, maart 2025, p. 21: "the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed"). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 2 augustus 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum. Hetzelfde geldt voor zijn sociale zekerheidsnummer (AMKA), dat verzoeker blijkens zijn verklaringen eveneens heeft verkregen (administratief dossier, bijkomende vragen M-status Griekenland). De AMKA wordt pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: "According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires" (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248).

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg. Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg, en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Uit de informatie waaraan in de bestreden beslissing gerefereerd wordt, blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn (actieve) AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, "Living In Greece – Access to healthcare", beschikbaar op:

<https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-50). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPE), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, "Information Guide for Beneficiaries of International Protection", beschikbaar op:

https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p.50).

Zelfs indien verzoeker stappen zou moeten ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen, blijft hij gedurende de wachttijd toegang houden tot de sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen.

Verzoeker toont dan ook niet aan dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate hij nood heeft aan medische en/of psychologische opvolging, hij hiervan verstoken zal blijven en hij zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging of artikel 4 van het Handvest. De Raad herinnert er hierbij overigens aan dat verzoeker zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen.

Verzoeker brengt geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken.

2.3.16. Zoals in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld, volstaat het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond zoals op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland. Uit de gedragingen van verzoeker blijkt immers dat hij geenszins de intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Uit het administratief dossier en uit zijn verklaringen blijkt vooreerst dat hij reeds twee maanden, nadat hij er de vluchtelingenstatus verkreeg, Griekenland verliet (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 3 en 'verklaring DVZ', nr. 33).

Verder verklaarde hij dat het in Gaza al zijn plan was om naar België te komen om zich te voegen bij zijn broer (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 17 en 'verklaring DVZ', nr. 28). De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat, nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker maakt niet aannemelijk, gelet ook op de korte tijd die hij er verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat hij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt hem in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonst. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

In tegenstelling tot wat in het verzoekschrift wordt voorgehouden, heeft de commissaris-generaal wel degelijk rekening gehouden met zijn individuele omstandigheden en wedervaren in Griekenland.

In verband met de toegang tot arbeid oordeelt de commissaris-generaal op goede gronden als volgt:

"Betreffende uw vermeend gebrek aan werkgelegenheid stelt het CGVS vooreerst vast dat u hierover tegenstrijdige verklaringen gaf. Zo verklaarde u op de DVZ dat u in Thessaloniki zou hebben gewerkt en 15 euro per dag werd betaald (Vragenlijst DVZ Nr. 3.5). Tijdens uw persoonlijk onderhoud verklaarde u daarentegen dat u nooit zou hebben gewerkt in Griekenland (CGVS p. 9, 12). Later tijdens datzelfde gesprek verklaarde u dan weer dat u wel een dag zou hebben gewerkt in Thessaloniki, maar u voor uw arbeid enkel groenten kreeg en geen geld (CGVS p. 14). Daarenboven verklaarde u op de DVZ ook dat u aan het werken was bij iemand toen u problemen kreeg met uw been en gehospitaliseerd werd (Bijkomende Vragen M-Status Griekenland). Op het CGVS verklaarde u dan weer dat u problemen kreeg met uw been toen u dakloos was en u geholpen werd door een onbekende die u naar het ziekenhuis bracht (CGVS p. 14). Toen u werd geconfronteerd met deze tegenstrijdige verklaringen antwoordde u dat men u verkeerd zou hebben begrepen en u maar een dag zou hebben gewerkt en u pas enkele dagen nadien gehospitaliseerd werd (CGVS p. 18). Dit weet niet te overtuigen. Deze tegenstrijdigheden doen bijgevolg ernstige twijfels opkomen over de eigenlijke situatie waarin u zich bevond in Griekenland.

Voorts verklaarde u geen werk te hebben gevonden. Maar toen u werd gevraagd hoe u te werk ging om een job te vinden verklaarde u dat u iedereen die u tegenkwam het vroeg. Er werd gepeild of u ook naar interimkantoren was geweest waarop u verklaarde dat deze niet zouden bestaan in Griekenland (CGVS p.

13). Deze verklaring is bevreemdend en toont aan dat u weinig inspanningen zou hebben ondernomen om uzelf te informeren naar de mogelijkheden die aanwezig waren in Griekenland om aan een job te raken. Daarentegen verklaarde u dat u wel naar een vereniging ging die u zou kunnen helpen met werk, maar deze vroeg naar uw verblijfplaats en 15 euro om zaken in te scannen, wat u niet kon betalen (CGVS p. 13). Het is daarentegen frappant dat u geen 15 euro kon betalen om u in te schrijven bij een vereniging die u mogelijks kon helpen aan werk te raken, maar uw broer daarentegen wel in staat bleek te zijn om voor u een vlieg ticket te boeken naar België (CGVS p. 10, 14). U werd bijgevolg gevraagd waarom u niet wat geld kon lenen van uw broer om u te helpen met uw inschrijving bij deze vereniging waarop u verklaarde dat uw broer een ongeluk had en momenteel een uitkering krijgt wegens zijn arbeidsongeschiktheid, waardoor hij zelf amper toekomt (CGVS p. 14). Dit weet echter niet te overtuigen gezien een vliegticket veel meer kost. Verder merkt het CGVS op dat u er niet in slaagde om enige documentatie neer te leggen die zou staven dat u daadwerkelijk stappen heeft ondernomen om een job te vinden in Griekenland. Het feit dat u hier volledig in gebreke blijft, ondanks dat u wel degelijke toegang had tot de arbeidsmarkt, toont aan dat u weinig tot geen inspanningen zou hebben ondernomen om daadwerkelijk een leven op te bouwen in Griekenland.

Ten overvloede merkt het CGVS ook op dat u volgens uw eigen verklaringen wel in staat bleek te zijn om te werken in Turkije (CGVS p. 15). Gevraagd waarom u dat deed verklaarde u dat u het nodig had om te overleven en een woning daar te bekostigen (CGVS p. 15). Het feit dat u er wel in slaagde om in Turkije een job te vinden en met uw loon zelfs een woning te huren toont aan dat u zeker en vast voldoende zelfredzaam zou zijn om hetzelfde te doen in Griekenland."

Wat betreft de toegang tot huisvesting wordt in de bestreden beslissing terdege op het volgende gewezen:

"Betreffende uw gebrek aan woonst stelt het CGVS dat uit uw verklaringen blijkt dat u weinig inspanningen zou hebben geleverd om dit te verhelpen. U verklaarde zo dat u naar verenigingen en instellingen was gegaan om een woning te zoeken, maar toen u werd gevraagd welke dat specifiek waren wist u geen namen te bieden (CGVS p. 13). Bovendien verklaarde u dat ze u niet wouden verder helpen gezien u al een beschermingsstatuut had in Griekenland (CGVS p. 13, 16-17). Met deze verklaringen toont u echter niet aan dat u daadwerkelijk voldoende inspanningen zou hebben geleverd om uw levensomstandigheden in Griekenland te verbeteren. Daarenboven is het bevreemdend dat indien u daadwerkelijk op straat leefde, u zou opteren om na tien dagen opname in het ziekenhuis u zelf ervoor koos om het hospitaal te verlaten (CGVS p. 10). Bovendien merkt het CGVS op dat u geen enkel document wist neer te leggen dat kan aantonen dat u wel degelijke alle mogelijkheden zou hebben benut in Griekenland om een onderkomen te vinden. Dit kan echter wel worden verwacht van een persoon die verklaart geen mogelijkheden te hebben gehad om onderdak te vinden in Griekenland."

De Raad acht de motieven in verband met de toegang tot huisvesting en werkgelegenheid pertinent en draagkrachtig en deze vinden steun in het administratief dossier. Bij gebrek aan enig concreet en dienstig verweer blijven deze dan ook onverminderd overeind.

Inzake de toegang tot medische gezondheidszorg wordt dan weer op pertinente wijze op het volgende gewezen in de bestreden beslissing:

"Betreffende uw gebrek aan goede medische verzorging stelt het CGVS vooreerst dat uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u. Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden. Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigden verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Uit uw eigen verklaringen blijkt voorts ook dat u toegang had tot medische verzorging gezien u tien dagen opgenomen werd wegens problemen die u ervaarde met uw been (CGVS p. 9-10, 14). U hekelde echter dat men u in het Grieks aansprak en u de taal niet begreep, ze u pijn deden wanneer ze uw verbanden vervingen en deze strak aanbonden en ze u maar bleven spuiten geven (CGVS p. 10). U verklaarde voorts dat uw conditie na deze tien dagen niet was verbeterd waarop u werd gevraagd waarom het ziekenhuis u ontsloeg. Daarop verklaarde u dat u uit eigen vrije wil was vertrokken gezien u vond dat de zorg niet hielp en uw broer u een vliegticket had geboekt (CGVS p. 10). Dit alles toont aan dat u wel degelijk hulpverlening kreeg in Griekenland. Het feit dat u de taal niet sprak en er geen tolk werd geregeld toont niet aan dat uw rechten

daar werden geschonden. Bovendien is het bevreemdend dat indien u daadwerkelijk dringend medische hulp nodig had, en uw conditie zich niet verbeterde, u simpelweg zou opteren om het ziekenhuis te verlaten.”

Wat betreft de toegang tot gezondheidszorg, toont verzoeker verder niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband zijn rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd. Waar zou blijken dat een noodzakelijke behandeling in Griekenland niet beschikbaar of toegankelijk is, merkt de Raad op dat dergelijke problematiek volgt uit de eventuele beperkingen van het gezondheidsstelsel in deze lidstaat op zich en dat verzoeker zich bijgevolg moet beroepen op de geëigende procedure voorzien in artikel 9ter van de Vreemdelingenwet. In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, volstaat dit verder op zich niet om te beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Evenmin houdt zulk kwaliteitsverschil verband met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Zoals hierboven reeds gesteld, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als voor Griekse onderdanen geldt. Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om in concreto aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in. Verzoeker toont hoe dan ook niet concreet aan en maakt niet aannemelijk dat hij in Griekenland, dit mogelijk met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, geen toegang zou hebben tot de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg of deze niet zou kunnen genieten.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden. (HvJ arrest 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 91-94 en HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 93-97).

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, in casu België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, in casu Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zal belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Verzoeker, die zoals hiervoor reeds is komen vast te staan, op heden geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, toont verder niet aan dat hij niet de nodige zelfredzaamheid heeft om in zijn levensbehoeften te voorzien. Zo bleek hij wel in staat om in Turkije te werken en met zijn loon een woning te huren, wat aantoont dat hij voldoende zelfredzaam zal zijn om hetzelfde te doen in Griekenland.

Tot slot laat verzoeker ook de volgende pertinente overweging in verband met de door hem ervaren incidenten in Griekenland geheel onverlet, zodat de Raad deze bijtreedt:

“Betreffende de incidenten die u meemaakte op straat waarbij er flessen naar u werden gegooid door dronken personen en ze u bespuugden of beledigden stelt het CGVS dat dit volgens u enkel gebeurden in Athene wanneer u een bepaalde straat passeerde (CGVS p. 17-18). Men kan bijgevolg niet stellen dat u daadwerkelijk structureel gevisieerd werd in Griekenland door deze personen. Zelfs indien deze feiten voldoende zwaarwichtig zouden zijn, quod non, kan er worden verwacht dat u in Griekenland zelf bescherming zou zoeken. U verklaarde echter nooit naar de politie te zijn geweest (CGVS p. 18). U verklaarde hierover verder dat u had gezien hoe de politie anderen in uw vluchtelingenkamp hadden behandeld (CGVS p. 18). Hierbij is op te merken dat ondanks uw ervaringen met enige ordediensten in de

vluchtelingenkampen, dit geen goed beeld geeft van de bredere situatie buiten deze centrum. Er kan van u worden verwacht dat u, indien u daadwerkelijk problemen ondervond met bepaalde personen, u minstens zou hebben geprobeerd om bescherming te krijgen van de Griekse politie.

Uw verdere verklaringen dat u door loslopende honden en zwijnen werd aangevallen in Thessaloniki zijn feiten zonder werkelijke vervolgingsactor (CGVS p. 18). Deze moeten worden bekeken in het bredere kader van uw levensomstandigheden in Griekenland waarbij u, zoals eerder vermeld, onvoldoende de mogelijkheden benutte die u had in Griekenland om een onderkomen voor uzelf te vinden en daar een leven op te bouwen."

Raad wijst er bijkomend op dat het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme, zoals verzoeker tijdens het persoonlijk onderhoud aanhaalde (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 11), en dat er sprake is van geweld van ordehandhavers zoals hij in het verzoekschrift op loutere algemene wijze aanhaalt, hoe betreurenswaardig ook, op zich niet voldoende is om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie, maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

Nu verzoeker eerder zeer beperkte stappen heeft gezet op het vlak van huisvesting en tewerkstelling en Griekenland al verliet korte tijd na het verkrijgen van zijn vluchtelingenstatus, kan hij bezwaarlijk stellen dat hij geen kans maakte op het verkrijgen van een job of onderdak of toegang tot medische zorgen. Het algemeen betoog in zijn verzoekschrift doet hier geen afbreuk aan. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland en slaagt hij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

Waar verzoeker onder verwijzing naar algemene landeninformatie nog stelt dat hij bij terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een erbarmelijke situatie, toont hij niet in concreto aan dat hij zal terechtkomen in een toestand van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat hij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.

De loutere verwijzing naar algemene landenrapporten, waaronder stuk 1 bij de aanvullende nota dat in de hogere bespreking terdege is meegenomen, volstaat niet om aan te tonen dat hij bij een terugkeer naar Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen, gelet op de pertinente en correcte vaststellingen in de bestreden beslissing over zijn persoonlijke omstandigheden. Verzoeker dient in concreto aan te tonen dat de tekortkomingen in de EU-lidstaat waar hij internationale bescherming geniet, in casu Griekenland, een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, waardoor hij in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Hij blijft daartoe evenwel in gebreke.

Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de Europese Unie. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen aan wie internationale bescherming werd verleend binnen de Europese Unie. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. In casu heeft verzoeker internationale bescherming verkregen in Griekenland, dat als EU-lidstaat gebonden is aan het EU-acquis, dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die verbonden zijn aan zijn status en waarvan verzoeker gebruik kan maken. De Raad ontwaart noch in het persoonlijk onderhoud van verzoeker, noch in het verzoekschrift concrete en ernstige stappen die hij zou hebben ondernomen met het oog op het vinden van huisvesting of tewerkstelling, zoals reeds hoger uiteengezet.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

(...)

2.3.19. Verzoeker brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt of is terecht gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

Uit het loutere gegeven dat verzoeker psychologische problemen kent (zie supra), kan niet worden afgeleid dat hij zich in Griekenland in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie bevond en dit sluit evenmin uit dat er andere oorzaken kunnen zijn voor de psychologische problemen van verzoeker. Temeer hij zelf verwijst naar de situatie in Gaza als (mede-)oorzaak van zijn mentale toestand.

2.3.20. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terecht komt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Alles samen genomen toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Verzoeker brengt verder geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij als gevolg van de onverschilligheid van de Griekse overheden, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt of is terecht gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben uitgeput om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden. In voorliggend geval blijkt, na een individueel en inhoudelijk onderzoek van het geheel van de elementen die voorliggen, dat verzoeker niet aantoonbaar dat de bescherming die hem in Griekenland werd verleend ontoereikend zou zijn. Verzoeker kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in zijn hoofdte sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat hij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.”

Deze beoordeling, die gezag van gewijsde heeft, wordt hier door de Raad hernomen. Voor zover verzoeker verwijst naar een mogelijk refoulement door de Griekse autoriteiten, volgt ook uit de -niet betwiste- vaststelling dat verzoeker over internationale bescherming in Griekenland geniet, dat hij in Griekenland zal mogen verblijven zonder risico op directe of indirecte verwijdering naar Gaza.

Verzoeker toont niet aan dat hij persoonlijk een risico op een onmenselijke behandeling dreigt te ondergaan ingeval van terugkeer naar Griekenland. Er wordt door hem geen begin van bewijs van een schending van artikel 3 EVRM bijgebracht. Verzoeker voert geen andere elementen aan die kunnen wijzen op een schending van de door hem aangevoerde rechtsregels of rechtsbeginselen.

Het middel is niet ernstig.

3.3. Aan de tweede cumulatieve voorwaarde is bijgevolg niet voldaan.

De vaststelling dat er niet is voldaan aan één van de in artikel 39/82, § 2, eerste lid van de vreemdelingenwet voorziene cumulatieve voorwaarden volstaat om de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid af te wijzen. Op de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dient dan ook niet te worden ingegaan.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zesentwintig september tweeduizend vijftientig door:

C. VERHAERT,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

V. LAUDUS,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. LAUDUS

C. VERHAERT